

УДК 343.541.2
DOI: 10.31733/17-03-2023-629-630

Захра РАГІМЛІ

курсант ННІ права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції

Науковий керівник:

викладач **Максим КАЛІМАН**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

**ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ: РОЛЬ ЖІНКИ У РЕФОРМОВАНИХ
ОРГАНАХ ПРАВОПОРЯДКУ**

Питання щодо гендерного паритету в суспільстві останнім часом є дуже актуальною, насамперед в рамках ухвалення Стамбульської конвенції, яка присвячена питанню гендерного поділу за ознакою статі. В Україні ця проблема теж постає, наприклад в статті 24 Конституції України визначено, що не можуть бути привілеїв чи обмежень за ознаками, зокрема й статі. Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям. [1]

Основною метою нашої держави в питанні гендерної рівності є становлення гендерного суспільства, забезпечення рівних прав і можливостей як для жінок, так і для чоловіків. Гендер націлений на справедливе встановлення міри свободи чоловіків та жінок, а саме їх статусу.

Жінки завжди мали статус меншин з точки зору можливостей працевлаштування, законних прав, системи освіти, політичної влади та впливових посад. Такий статус жінки набули через гендерного стереотипу, де роль жінки це мама, дружина, домогосподарка, вихователька, а чоловіка – це захисник, керівник, військовослужбовець. Ці ролі ніяк не відповідають справжнім прагненням і можливостям чоловіків та жінок. Цей гендерний стереотип утворює соціальні ролі та статуси, формулюючи шаблони поведінки відносин між жінкою та чоловіком, де жінка переважно залежить від чоловіка. Гендерна рівність в Національній поліції України тільки вийшов на шлях подолання статевої дискримінації. Залучення жінок до проходження служби в поліції свідчить про процес становлення гендерних відносин в Україні. Експерти виділяють такі переваги роботи жінок в поліції:

Жінка менш схильна до того, щоб безпідставно застосувати силу;

Жінка має таку ж компетенцію як і її колега-чоловік;

Жінка більше схиляється до себе, особливо в тих випадках, коли потерпілим являється дитина чи жінка, яка пережила насильство або ж є жертвою домашнього насилля;

На нашу думку, у поліції потрібно більше жінок, так як вони найкращі психологи, бо вони більше схильні до вміння тонко відчувати, те що відбулося. Тим паче, жінки більш дисципліновані, комунікабельні та більш відповідально відносяться до будь-якої справи, жіноча інтуїція та мудрість ніколи не підводить, а в роботі поліцейського це дуже важлива якість. Аби вирішити конфліктну ситуацію жінка-поліцейська не буде в першу чергу застосувати фізичну силу, а намагатиметься домовитись, у чоловіків-поліцейських не завжди так виходить. [2] Ці всі якості є позитивними рушіями для того, щоб ефективно виконувати свої службові обов'язки і виступають наслідком результативності роботи.

Курс навчання для чоловіків-поліцейських та жінок-поліцейських однаковий та для оцінювання їхніх знань та навичок використовують однакові критерії, але чомусь жінок-поліцейських не залучають до спеціальних операцій, наприклад, таких як звільнення заручників тощо, хоча жінки більш схильні до засвоєння матеріалів під час навчання та більш успішно складають іспити.

Міжнародні дані свідчать про те, що жінки переважно займають до 15% працівників правоохоронних органів, але більша частина жінок в поліції виконують паперову роботу та керівних посад не займають.[3] В 2016 році видано було 2 накази Міністерства оборони, в яких було вказано про розширення штатів до 160 посад для жінок у ЗСУ. Це свідчить про

реальну прогресивну зміну в політиці гендерної рівності [4, с. 10].

Узагальнюючи вищенаведене, можемо зробити такий висновок: роль жінки в правоохоронних органах займає дуже важливе місце і щоб позбутися такої проблеми, як гендерний стереотип в роботі поліцейського, потрібно не замилювати її, а навпаки підключити до її вирішення набагато ширші кола, такі як – представник громадянського суспільства, політики та експертне середовище. Хоч і рівноправ'я закріплено законодавчо, але для суспільства відійти від настанов дуже важко, яке спостерігається у перевазі чоловіка над жінкою, що явно простежується у разі вибору жінки професії, особливо служби в органах НПУ.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. No 30. ст. 141. З наступним змінами та доповненнями.

2. «У поліції немає жінок і чоловіків. Є поліцейські» URL: <https://povaha.org.ua/u-politsiji-nemaje-zhinok-i-cholovikiv-e-politsejski-lutski-patruni/> (Дата звернення 04.03.2023р.)

3. «Жінки в поліції» URL: <http://noborders.org.ua/zhinki-v-politsiyi> (Дата зверненн 04.03.2023р.)

4. Жінки. Мир. Безпека: Інформаційно-навчальний посібник з гендерних аспектів конфліктів для фахівців сектору безпеки. Київ, 2017. 264 с.

УДК 342.722

DOI: 10.31733/17-03-2023-630-631

Зорина СІВЕРСЬКА

курсант ННІ права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Марина ЮНІНА

доцент кафедри цивільного права та процесу Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В СИСТЕМІ МВС УКРАЇНИ

Гендерна політика в Україні особливо в умовах обраного курсу на побудову європейських демократичних інститутів постає зовсім у новому, актуальному світлі та вимагає утвердження цінностей гендерної рівності як у суспільстві загалом, так і в різних його інституціях зокрема. Це, насамперед, недопущення гендерної дискримінації, забезпечення рівної участі жінок та чоловіків щодо поєднання професійних і сімейних обов'язків, унеможливлення проявів гендерного насильства тощо [1].

Цілі досягнення гендерної справедливості були сформульовані і в заявах з викладом позицій ВООЗ, Організації Об'єднаних Націй та Європейського Союзу (ЄС). Для цілей справжнього аналітичного огляду під терміном "проблема політики" розуміється то, яким чином системи охорони здоров'я могли б підходити до досягнення гендерної справедливості з тим, щоб зменшити розрив між чоловіками і жінками в відношенні здоров'я і поліпшити коефіцієнт корисної дії у своїй роботі [2, с. 31].

В даному документі названі деякі з основних підходів, які використовуються для досягнення гендерної справедливості в системах охорони здоров'я, і більш докладно описуються три приклади, щоб показати, як можна було б розвивати ці методи в контексті політики охорони здоров'я різних країн Європи.

Правове регулювання гендерних відносин є найефективнішим способом з усіх способів впливу на запобігання дискримінації та її усунення. Це обумовлено тим, що тільки правове регулювання передбачає як превентивні заходи, так і відповідальність за порушення прав жінок в різних сферах відносин.

Гендерна законодавство України складається з міжнародних нормативно-правових актів, ратифікованих Верховною Радою України, і національного законодавства, прийнятого на підставі міжнародних норм. Звісно ж, що саме національне законодавство може враховувати всі особливості відносин в країні, появи категорій осіб, які потребують особливого захисту, не властивих іншим країнам [3, с. 123].

Згідно з тенденціями в Європейському Союзі та Україні основними завданнями гендерної політики на загальному рівні є: активне включення жінок в публічну сферу